

LISA 1. Õppekava kohustuslikud moodulid ning nende mahud koos õpiväljunditega

1.1 Kohustuslikud õpingud (ühised ja vajaduste profiilist lähtuvad õpingud)	
Ühised moodulid kõigile õpilasetele, 20 EKAPit	<p>1.1. Mina ja minu tulevik, 5 EKAPit</p> <p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane teadvustab oma tugevusi, huvisid ja arenguvajadusi ning kujundab juhendamisel realistliku plaani õpingute jätkamiseks.</p> <p>Mooduli lõpuks õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kaardistab juhendamisel oma teadmisi, oskusi, huvisid, võimeid, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal õpingute jätkamise vajadust; 2. omab ülevaadet töömaailma ootustest, erinevatest ametitest; 3. kogub infot erinevate õppimisvõimaluste kohta, kasutades ka digitaalseid teabeallikaid; 4. seostab juhendamisel oma huvisid, võimeid ja isikuomadusi võimalike edasiõppimise valikutega; 5. koostab juhendamisel realistliku plaani õpingute jätkamiseks, arvestades erinevaid võimalusi ja neid mõjutavaid tegureid; 6. teab, kust ja kuidas leida abi õppimise või igapäevaelu probleemidega toimetulekuks.
	<p>1.2. Õpioskuste arendamine, 5 EKAPit</p> <p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane arendab enesejuhtimise ja õpioskusi ning mõistab, kuidas tema harjumused ja igapäevased valikud mõjutavad õppimist ja toimetulekut.</p> <p>Mooduli lõpuks õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. iseloomustab enda õpiharjumusi, õppimist toetavaid ja raskendavaid tegureid, sealhulgas emotsioonide, motivatsiooni, väsimuse ning digivahendite ja sotsiaalmeedia mõju enda õppimisele ja üldisele heaolule; 2. koostab juhendamisel isikliku eesmärgipärase õppimis- ja igapäevategevuste ajakava, lähtudes enda eesmärkidest ja võimalustest ning kohandab plaani, kui see ei toimi; 3. kasutab juhendamisel erinevaid õpiviise ja abivahendeid, sealhulgas digitehnoloogiat ja tehisintellekti, vastavalt oma võimetele; 4. kujundab juhendamisel endale sobiva õpistrateegia, mis toetab õpingute jätkamist ja seatud eesmärkide saavutamist; 5. hindab juhendamisel oma õppimise edenemist, märkab muutusi ja kavandab samme õppimisel tekkivate takistuste ületamiseks.
	<p>1.3. Minu tervis ja heaolu, 5 EKAPit</p> <p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab oma eluviisi ja heaolu seoseid ning leiab juhendamisel endale sobiva ja jõukohase viisi oma tervise eest hoolitsemiseks.</p> <p>Mooduli lõpuks õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. selgitab une, toitumise, liikumise ja ekraaniaja mõju oma enesetundele, õppimisele ja igapäevasele toimetulekule; 2. katsetab, kuidas meelepärane ja regulaarne füüsiline tegevus (liikumine) mõjutab tema enesetunnet ja heaolu;

	<ol style="list-style-type: none"> 3. tunneb ära stressi, väsimuse ja erinevate emotsioonide märgid oma kehas ja käitumises ning kasutab juhendamisel sobivaid taastumis- ja toimetulekuviise; 4. mõistab juhendamisel, kuidas kiusamine ja tõrjutus mõjutavad inimsuhteid, isiklikku heaolu, õppimist ja toimetulekut; 5. käitub teisi arvestavalt ja toetavalt nii rühmas kui avalikus ruumis sh sotsiaalmeedias; 6. selgitab turvalise lähisuhte ja nõusoleku põhimõtteid ning teab, kust ja kuidas saada abi suhetega seotud murede või ebaturvaliste olukordade korral.
	<p>1.4.Suhtlemise ja koostöö alused, 5 EKAPit</p> <p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane saab hakkama igapäevastes koostöistes situatsioonides ning suhtleb lugupidavalt ja olukorrale sobivalt.</p> <p>Mooduli lõpuks õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. väljendab oma arvamust, mõtteid ja vajadusi selgelt ja viisakalt nii suuliselt kui kirjalikult, arvestades olukorda ja suhtluspartnerit; 2. küsib vajadusel selgitusi ja abi ning kasutab saadud juhiseid oma tegevuse või käitumise korrigeerimiseks; 3. panustab paaris- ja rühmatöös ühiste eesmärkide saavutamisse, järgides kokkuleppeid nii vahetus suhtluses kui ka digikeskkonnas; 4. lahendab juhendamisel arusaamatusi ja pingelolukordi ning mõistab kuidas käitumine mõjutab teisi inimesi; 5. kasutab õppimiseks ja kogemuste vahetamiseks erinevaid suhtlusvahendeid ja ühistegevuste vorme; 6. mõistab kokkulepetest kinnipidamine on oluline kõigis igapäevaelu valdkondades.
<p>2.1 Vajaduste profiilile vastavad õpingud, vähemalt 20 EKAPit</p>	
<p>Vajaduste profiil 1. Eesti keele oskuse arendamine</p>	<p>2.1 Eesti keel teise keelena tasemel A1-A2</p> <p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omandab eesti keele esmased oskused algaja keelekasutaja tasemel.</p> <p>Mooduli lõpuks õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. saab aru aeglaselt ja selgelt esitatud suulise teksti põhisust tuttavatel igapäevastel teemadel (nt perekond, kool, vaba aeg); 2. mõistab lihtsate kirjalike tekstide (nt kuulutused, teated, lühisõnumid) põhisisu ja leiab neist vajaliku info; 3. osaleb lihtsas ja lühikeses vestluses, küsib ja annab infot oma vajaduste, lähiümbruse ja igapäevaste tegevuste kohta; 4. kirjeldab lihtsate lausetega ennast, oma perekonda, kodukohta ja igapäevaelu; 5. koostab lihtsaid lühitekste (nt sõnum, lühikirjeldus, lihtne e-kiri) tuttavatel teemadel; 6. kasutab esmaseid viisakusväljendeid ning tutvub Eesti kultuuri (kunst, teater, muusika, kino) ning traditsioonidega (pühad ja tähtpäevad). <p>2.2 Eesti keel teise keelena tasemel B1</p> <p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane eesti keele oskus on individuaalsest lähtetasemest A2 arenenud vähemalt tasemele B1.</p> <p>Mooduli lõpuks õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. saab aru selge ja standardse suulise teksti põhisust tuttavatel teemadel (nt õppimine, huvid, igapäevaelu);

	<ol style="list-style-type: none"> 2. mõistab igapäevaelu ja ühiskonda käsitlevate tekstide põhisisu ning leiab neist olulise info; 3. väljendab igapäevastes suhtlusolukordades oma arvamust, kogemusi ja kavatsusi; 4. esitab lühikese ja arusaadava suulise kirjelduse või arvamuse tuttavatel teemal; 5. koostab isiklikke lihtsaid eri tüüpi kirjalikke tekste (nt e-kiri, kirjeldus, arvamus), sidudes laused loogiliseks tervikuks; 6. nimetab suuremaid eestikeelseid meediaväljaandeid ning kirjeldab Eestis ja oma kodukohas toimunud sündmusi. <p>2.3 Suulise eneseväljenduse arendamine</p> <p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane arendab eesti keeles kõnelemise oskust igapäevastes suhtlusolukordades, osaledes enesekindluse saavutamiseks erinevates mängulistest ja praktilistes tegevustes.</p> <p>Mooduli lõpuks õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. algatab vestlusi erinevates igapäevastes ja mängulistest suhtlusolukordades, väljendab ja põhjendab oma arvamusi ning toob näiteid oma kogemustest; 2. jätkab ja arendab vestlust kaaslaste mõtete põhjal; 3. kõneleb ladusalt ja eesmärgipäraselt, kohandab oma keelekasutust vastavalt suhtlusolukorrale ja vestluspartnerile; 4. väljendab ennast selgelt ja arusaadavalt, täpsustab vajadusel infot; 5. arvestab suhtlemisel kultuuride erinevusi ja mitmekesisust ning kasutab sobivaid viisakus- ja suhtlusviise; 6. osaleb aktiivselt mängulistest ja praktilistes tegevustes, et arendada oma eneseväljendusoskust. <p>2.4 Ainealase eesti keele oskuse arendamine</p> <p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane arendab matemaatika, loodusainete ja sotsiaalainete õppimiseks vajalikku ainealast põhisoovara, et toetada õpingute jätkamist eestikeelses õppes.</p> <p>Mooduli lõpuks õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. nimetab ja tunneb ära matemaatika, loodusainete ja sotsiaalainete põhimõisteid ja sagedamini kasutatavat sõnavara; 2. selgitab lihtsate lausetega ainealaste mõistete tähendust, kasutades visuaalset tuge; 3. loeb ja mõistab lihtsamaid ainealaseid tekste, ülesandeid ja juhiseid ning toob välja nende põhiinfo; 4. kasutab ainealast sõnavara lihtsates suulistes ja kirjalikes õpiolukordades.
<p>Vajaduste profiil 2. Ainealase kirjaoskuse arendamine</p>	<p>2.5 Funktsionaalse kirjaoskuse arendamine</p> <p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane arendab lugemis- ja kirjutamisoskust ning keeleteadlikkust, mis loob eeldused õpingute jätkamiseks järgmisel haridustasemel.</p> <p>Mooduli lõpuks õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kasutab õppekeelt korrektset ja eesmärgipäraselt nii kõnes kui kirjas erinevates õpituatsioonides ja -keskkondades; 2. loeb eri tüüpi (kirjanduslikud, praktilised, teaduslikud) ja liiki tekste, ning hindab juhendamisel neis esitatud info usaldusväärsust;

	<p>3. kirjutab loogilise ülesehitusega ja sidusaid tekste (näiteks essee, arutus, kokkuvõte), arvestades sihtrühma ja töö eesmärki;</p> <p>4. hangib õigekirja, vormide ja tähenduse kohta teavet erinevatest keeleallikatest;</p> <p>5. arutleb eakohastel teemadel, põhjendades oma arvamust, kuulates ja arvestades ka teiste mõtteid ja seisukohti;</p> <p>6. kasutab funktsionaalse lugemise oskust tarbetekstidest vajaliku info leidmiseks.</p> <p>2.6 Matemaatilise kirjaoskuse arendamine</p> <p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane arendab oma matemaatika alaseid baasoskusi läbi igapäeva eluga seonduvate ülesannete lahendamise.</p> <p>Mooduli lõpuks õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. sooritab tehteid arvude ja avaldistega ning kontrollib tulemuste õigsust; 2. lahendab igapäeva eluga seonduvaid probleemülesandeid, kasutades koolimatemaatikast tuttavaid mudeleid ja meetodeid; 3. lahendab lineaar- ja ruutvõrrandeid ning lihtsamaid võrrandisüsteeme; 4. joonestab funktsioonide graafikuid (nt sirge, parabool) ning kasutab neid vajaliku info leidmiseks; 5. arvutab tasandiliste ja ruumiliste kujundite joonelemente, pindala ja ruumala, kasutades sobivaid valemeid ja teoreeme; 6. esitab andmeid tabelite ja diagrammidena ning teeb nende põhjal järeldusi kasutades matemaatikat õppides otstarbekalt digitehnoloogiavahendeid. <p>2.7 Pädevuste arendamine loodusainetes</p> <p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane arendab loodusteaduslikke teadmisi, uurimis- ja probleemilahendusoskusi ning jätkusuutlikku arengut väärtustavaid hoiakuid, et märgata igapäeva elu probleeme ja teha teadlikke ning põhjendatud otsuseid.</p> <p>Mooduli lõpuks õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kasutab bioloogia-, füüsika- ja keemiaalaseid mõisteid elus- ja eluta looduse nähtuste ning nende omavaheliste seoste kirjeldamisel; 2. kavandab ja viib juhendamisel läbi vaatlusi ja katseid bioloogiliste, füüsikaliste ja keemiliste nähtuste ja nende omavahelisi seoste uurimiseks; 3. esitab uurimistulemusi tabelite, graafikute või skeemidena ning teeb nende põhjal põhjendatud järeldusi ja otsuseid; 4. kasutab loodusteaduslikku info leidmiseks usaldusväärseid allikaid (sh tabelid, diagrammid, perioodilisustabel, teadusartiklid), eristades teaduslikke selgitusi mitteteaduslikest arvamustest; 5. käitub looduskeskkonnas ohutult ja vastutustundlikult, väärtustades elurikkust ja keskkonda; 6. teeb igapäeva elus teadlikke otsuseid kasutades põhikoolis omandatud loodusainete alaseid teadmisi.
<p>Vajaduste profiil 3. Sotsiaal-emotsionaalsete oskuste arendamine</p>	<p>2.8 Enesejuhtimisoskuse arendamine</p> <p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane teadvustab oma vajadusi, võimalusi ja piiranguid ning kasutab sobivaid viise igapäeva elu iseseisvaks korraldamiseks ja teadlike valikute tegemiseks.</p>

Mooduli lõpuks õpilane:

1. mõistab kokkulepete ja reeglite olulisust ning oma õigusi ja kohustusi õppimisel ja igapäevaelus ning järgib neid;
2. analüüsib juhendamisel oma põhiliste vajaduste (nt uni, toit, turvalisus, suhted,) ja planeerimata tegevuste mõju enda õppimisele ja igapäevasele toimetulekule;
3. tunneb ära oma toe- ja abivajaduse õppimise ja igapäevaeluga hakkama saamisel ning leiab sobivaid tugiteenuseid ja abivõimalusi;
4. märkab ja mõistab vaimse tervise olukorra mõju oma heaolule ning teab, kust vajaduse korral abi leida;
5. kasutab abivahendeid nagu meeldetuletused, nimekirjad, visuaalne tugi, kalendrid kokkulepitud tegevuste ja ülesannete täitmiseks;
6. hindab juhendamisel oma tegevuste võimalikke tagajärgi olukordades, kus tegevused ei kulge plaanipäraselt vastavalt oma õigustele ja võimalustele.

2.9 Liikumine ja toitumine

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane kujundab juhendamisel tervislikke eluviise toetavad harjumused ning õpib tegema oma võimetele ja vajadustele vastavaid valikuid liikumises ja toitumises.

Mooduli lõpuks õpilane:

1. selgitab regulaarse liikumise ja tasakaalustatud toitumise mõju enda füüsilisele ja vaimsele tervisele;
2. katsetab erinevaid liikumisviise (tants, jõusaali treening vms) endale sobivaima leidmiseks, arvestades oma võimeid ja turvalisust;
3. tegeleb jõukohase ja sobiva liikumistegevusega;
4. hindab juhendamisel oma toitumisharjumusi, lähtudes tervisliku toitumise põhimõtetest;
5. selgitab, kuidas toidupakendil olevat infot kasutada teadlikumate ja tervislike valikute tegemisel;
6. planeerib ja valmistab oma võimete kohaselt tervislikku toitu.

2.10 Igapäevaelu oskuste arendamine

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised ja oskused iseseisvaks igapäevaelu korraldamiseks ja teadlike valikute tegemiseks vastavalt oma õigustele ja võimalustele. Käsitletakse ka riskikäitumise sh ebaturvaliste lähisuhete ohumärkidega seonduvat, et ennetada riskikäitumise ja ebaturvaliste suhete tekkimist ja süvenemist.

Mooduli lõpuks õpilane:

1. planeerib juhendamisel isiklikku eelarvet ning jälgib oma sissetulekuid ja väljaminekuid;
2. kasutab juhendamisel igapäevaelus vajalikke e-teenuseid (nt digiregistratuur, pangateenused, digitaalsed õppematerjalid) suhtlemisel kooli ja ametiasutustega;
3. orienteerub juhendamisel tervishoiu- ja tugiteenuste süsteemis vajaliku teenuse leidmiseks ning teab, millal ja kuhu pöörduda;
4. korraldab juhendamisel oma igapäevaseid tegevusi, arvestades eesmärke ning hoides tasakaalu õppimise ja puhkuse vahel;
5. oskab teha vastutustundlikke valikuid tarbimises ja igapäevaelus, samuti erinevate digivahendite ja –keskkondade kasutamisel;
6. tunneb ära riskikäitumise ja ebaturvalise suhte märgid ning teab, kuhu pöörduda vajadusel nõu ja abi saamiseks.

<p>Valitavate õpingute nimetused ja mahud</p>	<p>Maalritööd 5 EKAP</p> <p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õppija arendab õppimis- ja enesearenduspädevust, eesti keele ja suhtluspädevust, matemaatika- ja digipädevust, karjääri- ja tööelupädevust ja sotsiaalseid ning eluks vajalikke oskusi. Samas omandab algteadmised maalritööst, õpib juhendamisel.</p> <p>Mooduli lõpuks õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kirjeldab erinevate viimistluste teostamisel kasutatavaid töövahendeid, seadmeid ja masinaid; 2. oskab määratleda tööks vajalikud materjalid ja osaleb viimistlustööks vajalike eeltööde kavandamisel; 3. tuleb toime viimistletavalt pinnalt eelnevate viimistluskihtide eemaldamisega ning peseb pinnad ja töötleb etteantud vahendiga; 4. oskab värvitava aluspinda kruntida ja lihvida, kasutades selleks sobivaid töövõtteid, tasandab ja pahteldab viimistletava aluspinna; 5. oskab pinda etteantud krundiga kruntida, valides selleks sobivaid töövahendeid järgides ohutusnõudeid; 6. pahteldab pinna ja lihvib, puhastab pinnad tolmust peale lihvimist järgides ohutusnõudeid.
	<p>Aiandus 5 EKAP</p> <p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õppija arendab õppimis- ja enesearenduspädevust, eesti keele ja suhtluspädevust, matemaatika- ja digipädevust, karjääri- ja tööelupädevust ja sotsiaalseid ning eluks vajalikke oskusi. Samas omandab algteadmised aiandusest, õpib juhendamisel.</p> <p>Mooduli lõpuks õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. tunneb aiataimi ja nende kasvatamise põhimõtteid; 2. õpib kasutama aiatöö käsitööriistu; 3. hooldab aiataimi (kastab, rohib, eemaldab kuivanud taimeosad); 4. järgib tööohutuse ja keskkonnahoiu nõudeid; 5. valmistab ette kasvupinnase; 6. külwab, pikeerib, potistab ja istutab taimi.

Keraamika 5 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õppija arendab õppimis- ja enesearenduspädevust, eesti keele ja suhtluspädevust, matemaatika- ja digipädevust, karjääri- ja tööelupädevust ja sotsiaalseid ning eluks vajalikke oskusi. Samas omandab teadmised ja oskused savitöö põhitehnoloogiatest, materjalide ja töövahendite valikust ning valmistab ja viimistleb erinevaid keraamikaesemeid.

Mooduli lõpuks õpilane:

1. nimetab keraamika töökoja seadmeid ja töövahendeid, selgitab nende kasutusala, järgib tööohutuse ja keskkonnahoiu nõudeid;
2. valib eseme valmistamiseks töövahendid, planeerib töötappide järjekorra;
3. joonistab savile lõigete kontuurid, lõikab detailid välja ja asetab imavale pinnale tahenema;
4. töötleb juhendamisel ühendatavad pinnad, valmistab kasutatavast savist;
5. demonstreerib juhendi alusel kavandatud eseme modelleerimist, selgitades viimistlemise võimalusi;
6. demonstreerib juhendi alusel esemete kaunistusviise, kasutades erinevaid dekoreerimistehnikaid;
7. demonstreerib juhendi alusel esemete glasuurimist.

Nahatöö 5 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õppija arendab õppimis- ja enesearenduspädevust, eesti keele ja suhtluspädevust, matemaatika- ja digipädevust, karjääri- ja tööelupädevust ja sotsiaalseid ning eluks vajalikke oskusi. Saab esmase kogemuse nahast väikeesemete kujundamisel ja valmistamisel. Õppija saab ülevaate materjalidest ja töövahenditest ning valmistab tööjuhendi ja etteantud lõigete alusel praktilise toote, järgides tööohutuse nõudeid.

Mooduli läbinud õpilane:

1. tunneb peamisi nahaliike ja nende omadusi;
2. on katsetanud erinevaid tehnoloogiast tulenevaid töövõtteid nagu lõikamine, aukude löömine, neetimine, värvimine, õmblemine ning teinud tööproove;
3. oskab planeerida oma tööd ja valmistada ette ohutu töökoha;
4. on valmistanud juhendamise ja etteantud lõigete alusel nahast väikeeseme, lisades sellele isikupära värvi- või detailivalikuga;
5. oskab viimistleda valminud eseme ja selgitada lühidalt tehtud töösamme.

Taaskasutus 5 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õppija arendab õppimis- ja enesearenduspädevust, eesti keele ja suhtluspädevust, matemaatika- ja digipädevust, karjääri- ja tööelupädevust ja sotsiaalseid ning eluks vajalikke oskusi. Õppija arendab süsteemset disainmõtlemist ja keskkonnateadlikku suhtumist tekstiilmaterjalidesse, arendades õpilaste praktilisi õmblus- ja parandamisoskusi ning suunates neid looma olemasolevatest jäätmetest kõrge esteetilise ja funktsionaalse väärtusega tooteid, mis toetavad ringmajanduse põhimõtete rakendamist ja materjali potentsiaali märkamist.

Mooduli lõpuks õpilane:

1. mõistab tekstiiltoodete elutsüklit ja tekstiilitööstuse ülemaailmset keskkonnamõju ning ringmajanduse olulisust;
2. eristab ja tuvastab erinevaid tekstiilikiude ning hindab nende kvaliteeti, vastupidavust ja taaskasutuspotentsiaali;
3. mõistab ja selgitab kiirmoe ning aeglase moe erinevust;
4. kasutab iseseisvalt ja turvaliselt õmblusmasinat ning teisi käsitöövahendeid järgides ohutusnõudeid;
5. valdab vähemalt kahte tehnilist võtet materjali väärindamiseks;
6. teostab loomingulist parandamist (upcycling), suutes taastada või tõsta eseme kasutusväärtust ja visuaalset atraktiivsust.

Lihtsamad elektritööd 5 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õppija arendab õppimis- ja enesearenduspädevust, eesti keele ja suhtluspädevust, matemaatika- ja digipädevust, karjääri- ja tööelupädevust ja sotsiaalseid ning eluks vajalikke oskusi. Samas omandab esmased teadmised ja oskused elektrisüsteemidest, järgib töötervishoiu-, töö- ja elektriohutusnõudeid.

Mooduli lõpuks õpilane:

1. defineerib ja seostab omavahel järgmised elektrotehnika põhimõisted: elektrivoolu tugevus, pingeline, takistus, alalisvool, vahelduvvool, võimsus;
2. eristab elektrotehniliste suuruste tähistusi (SI süsteem) ja nimetab nende mõõtühikuid;
3. elektriohutuse nõuded, elektrivoolu toime inimesele;
4. teab sulavi- ja liinikaitsetöö põhimõtteid;
5. teab elektriseadmete kaitseklasse, elektriohutuse rakendamise põhimõtteid;
6. täidab igas tööetapis elektri-, tule- ja tööohutusnõudeid vältimaks tööõnnetusi;
7. valmistab ette ohutu tööpaiga ning kontrollib töö käigus selle ohutust, kasutab ettenähtud kaitsevahendeid.

Mesindus 5 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õppija arendab õppimis- ja enesearenduspädevust, eesti keele ja suhtluspädevust, matemaatika- ja digipädevust, karjääri- ja tööelupädevust ja sotsiaalseid ning eluks vajalikke oskusi. Õppija mõistab mesinduse olemust ning selle seoseid loodusega.

Mooduli lõpuks õpilane:

1. selgitab mesilasisendite tööjaotust, lähtudes ema, töomesilase ja lese ülesannetest mesilasperes;
2. kirjeldab erinevaid tarutüüpe ja nende juurde kuuluvat inventari;
3. kirjeldab mesilaspere toimimist erinevates arengufaasides ja aastaagadel, lähtudes mesilaspere kommunikatsiooniviisidest;
4. teab peamiste mesilashaiguste sümptomeid ja võimalikku ravi;
5. eristab ja nimetab peamisi Eesti looduslikke ja põllumajanduslikke korjetaimi;
6. kontrollib juhendamisel mesilaspere arengut, käitleb meekärgi, kasutades vastavaid töövahendeid.

Lihtsamad torutööd 5 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õppija arendab õppimis- ja enesearenduspädevust, eesti keele ja suhtluspädevust, matemaatika- ja digipädevust, karjääri- ja tööelupädevust ja sotsiaalseid ning eluks vajalikke oskusi. Õppija saab aru hoone tehnosüsteemide toimimisest, juhendamisel oskab lugeda ehituslikke tööjooniseid.

Mooduli lõpuks õpilane:

1. nimetab hoone torusüsteemide ehitamisel kasutatavaid materjale, tarvikuid, seadmeid ja kinnitusvahendeid;
2. saab aru hoone ehitusjoonistest, planeerib selle alusel oma töö ja materjalid;
3. tunneb torutöödeks vajalikke mõõtevahendeid, kasutab neid töö tegemisel;
4. teeb torude paigaldamiseks vajalikud mõõdistustööd, märgistab läbiviikude asukohad;
5. kasutab oma töös ohutuid töövõtteid ja isikukaitsevahendeid, järgib keskkonnaohutust;
6. suudab tagada töötsoonis ohutuspiirete paigaldamise ning õnnetusjuhtumi korral kutsub abi.

Inglise keel 5 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õppija arendab õppimis- ja enesearenduspädevust, eesti keele ja suhtluspädevust, matemaatika- ja digipädevust, karjääri- ja tööelupädevust ja sotsiaalseid ning eluks vajalikke oskusi. Õppija taastab, säilitab või arendab inglise keele oskust, et olla valmis õpinguid jätkama.

Mooduli lõpuks õpilane:

1. mõistab õpitavas keeles toimuvat keskustelu, teeb lühikokkuvõtte teema edasiandmiseks;
2. kõneleb inglise keeles nädissituatsioonis dialoogis;
3. koostab lihtsa teksti tuttavatel teemadel, kasutab lihtsamaid grammatilisi struktuure;
4. vaatab filme ja telesaateid, teeb kuuldust, nähtust lühikese sisukokkuvõtte;
5. kasutab suulisel kõnes suhtlusolukorrale sobivat korrektset sõnavara.

Puhastuse ABC 5 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õppija arendab õppimis- ja enesearenduspädevust, eesti keele ja suhtluspädevust, matemaatika- ja digipädevust, karjääri- ja tööelupädevust ja sotsiaalseid ning eluks vajalikke oskusi. Õppija tuleb toime juhendamisel puhastustöödega.

Mooduli lõpuks õpilane:

1. märkab erinevatel pindadel mustust ja nimetab mustuse liike, kasutades etteantud infomaterjale;
2. eristab praktilises töös pinnakattematerjale vastavalt nende puhastamise eripäradele, valib vastavalt mustusele sobiva puhastusmeetodi;
3. niisutab koristustekstiilid vastavalt mustusastmele ja pinnakattematerjalile;
4. kasutab hoolduskoristamisel koristusainet säästlikult;
5. järgib koristamisel ohutusnõudeid, kasutab isikukaitsevahendeid ja abivahendeid;
6. puhastab etteantud pinnad juhendamisel eeldoseeritud sobiva puhastusvahendiga järgides ohutusnõudeid ja ergonomilisi töövõtteid;
7. oskab ette valmistada, hooldada ja kasutada erinevaid puhastusmasinaid.

Valitavad õpingud mahuga kuni 20 EKAPit lähtuvad õpilase soovidest ja huvidest määratakse individuaalses õppekavas.